

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEK
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1925.

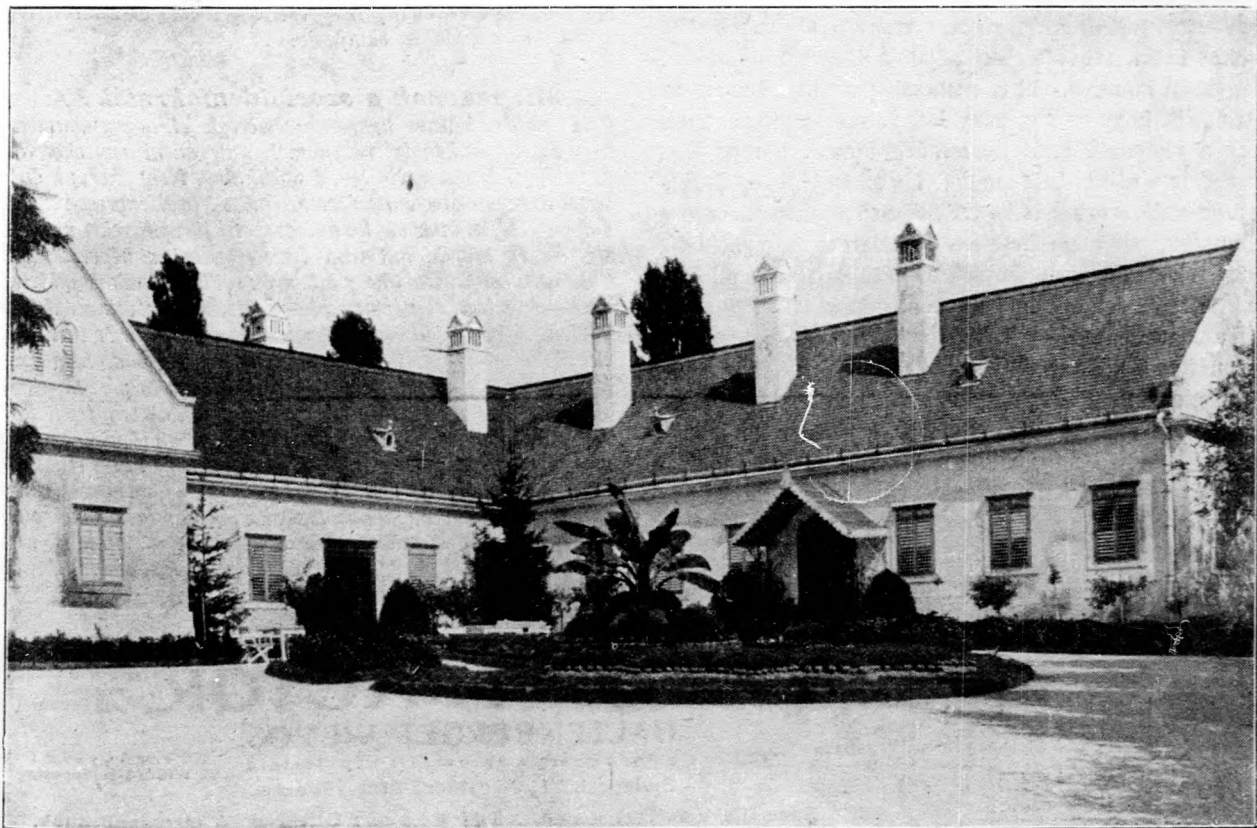
VI. évfolyam, 43. szám.

Vasárnap, október 25.

A poklok lázadása.

Megírtuk már, hogy a hurokra került Rákosi Mátyás volt népbiztos és bűntársai érdekében nemzetközi mozgalom indult meg. Különböző külföldi kommunista szervezetek az elfogott bolsevikiek szabadon bocsátását követelték. Ezekre az arcátlan követelésekre a magyar kormány természetesen nem is hederített. Azután azon való felháborodásukat adták tudtul az elvtárs urak, hogy a letartóztatottakkal a rendőrség rosszul bánik. Erre orvosi bizonyítvánnyal és az elfogott exnépbiztos beismerésével

igazolta a rendőrség, hogy a bolseviki társaságnak semmiféle bántódása nem esett. Legutóbb a cseh kommunisták a parlamentben tették szó tárgyává Rákosi Mátyásék ügyét és most már arra akarták rávenni a cseh parlamentet, hogy az tiltakozzék az ellen, hogy Rákosiék ellen a rögtönítélő eljárást alkalmazzák. Körülbelül ugyanebben az időben a német kommunisták terjesztettek javaslatot a porosz tartományi gyűlés elé ugyancsak azért, hogy a tartományi gyűlés emelje fel szavát a Rákosiékkal szemben, esetleg alkalmazandó rögtönítélő eljárás ellen. Parázs kommunista tüntetés is volt Berlinben, amely alkalom-

Deák Ferenc kehidai kastélya,

melyet a hozzátartozó birtokkal együtt most vásárolt meg az állam Károlyi Imre gróftól. A birtokon földművesiskolát létesít a földművelésügyi miniszter.

mal a lefogott népbiztos és büntársai érdekében az utcák hangja is megszólalt.

Mondanunk sem kell, hogy az illetéktelen beavatkozásokat a magyar kormány visszautasítja. Egyáltalán nincs okunk megijedni a kommunisták által felvert zajtól, tanulságait azonban jól lesz megjegyeznünk. Csodálatosan megrendezett összejáratot folytatnak itt az elvtárs urak. Moszkvából, Csehországon és Berlingen át egészen Párizsig, egy láthatatlan karmester vezényszavára ezernyi kéz üt le a billentyűkre egy időben és olyan riadót vernek, mintha az emberi szabadságot valamely gaz merénylet fenyegetné, holott semmi más nem történt, mint az, hogy a jogrend ellen fellázadt néhány merénylő a bíróság elé került. Egyetlen tiltakozó szava sem volt ennek a lármas hadnak a Kun Bélák rémuralma ellen, amelynek az elfogott Rákosi is egyik tényezője volt. Nem rezgette meg az elvtárs urak szívének húrjait a megkínzott és felakasztott polgárok sorsa és nem zavarja álmaikat a moszkvai vértengerbe fojtott milliónyi ember halálordítása sem. De most, mikor az országunk megrontására betört moszkvai ügynök áll a magyar igazságszolgáltatás előtt, vészjeleket adnak a kommunisták és az emberiség ügyévé igyekeznek tenni azt a követelésüket, hogy cinkostársukat baj ne érje. Ennek a drága életnek a mentéséért világtüntetést rendeznek azok, akik a moszkvai vérengzést természetes és jogszerű cselekedetnek tartják!

Idáig példa nélkül való az, hogy a cinkostársi elfogultság ilyen vakmerő arcatlansággal jelentkezék s hogy egy jogállam bíraskodó eljárásával szemben a gyilkos kezek szövetségei adják a megbotránkozókat. Magyarán mondva, ehhez nemcsak pofa kell, hanem az a tudat is, hogy ez a szegény Magyarország mostoha szigete a világnak, amelybe minden huncut a megtorlás veszedelme nélkül bele rughat. De az emberi jog és szabadság való érdekei is képviselést nélkül vannak ezen a glóbuszon, mert mérhetetlen jogtalanságok, égbekiáltó embertelenségek történhetnek anélkül, hogy a becsületes emberi szolidaritás köpenyét védelmül kínálják a sérelmet szenvedőknek és az áldozatoknak. A világ közvéleménye nevében nincs ma védője annak, ami jó és igaz, nincs megtorlója annak, ami jogtalan és aljas. A művelt emberiség fájdalmas fejtelenségének tulajdonítható az, hogy Magyarországnak olyan gonosz támadásokat kell most kiállania, amelyeket visszautasítani az idegen államok benső rendtartásának volna a kötelessége. Mindegy.

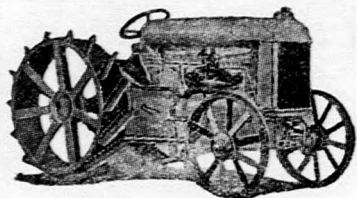
Kemény derékkel, nyugodt szívvel kell állanunk

ezeket a vértforraló beavatkozásokat, amelyekben a kommunista terror szokásos fegyvereit próbálják ki rajtunk. De nekünk hatalmas vértünk van a magyar bíróság becsületességében és függetlenségében. A magyar bíróság nem politizál, az pártatlanul védi a törvények által rábizott jogrend érdekeit és nem a politikust, hanem a törvények ellen vétkező bűnöst keresi. És ha megtalálja a bűnöst, meg kell azt büntetnie és rá is fog sujtani a jogrendnek és az ország nyugalmanak védelmében még akkor is, ha a poklok összes ördögei fellázadnak.

Budapest, október 24.

Az őszi rőzsás országgyilkosság. Ma van hetedik évfordulója az őszi rőzsás országgyilkosságnak, mikor Károlyi Mihály gróf és társai, a radikálisok és szocialisták „jóraddalmat” rendeztek s fölforgatták a rendet és a közbiztonságot. Kezükbe ragadták a hatalmat és beengedték az ország ezeréves területére a cseheket, oláhokat és rácokat. Nem akartak katonát látni. Letépték a hadirokkantak melléről a vitézségi érdemeket. Boldogságot ígértek s előkészítették a bolsevik rémuralom útját. Nagyon sötét évforduló ez a nap, mert gyalázzal van tele még az emléke is. Mindazáltal nem árt visszagondolni rá, mert sokan vannak már, akik elfelejtették, micsoda rablóvilág volt akkor. Sokan nem akarják átlátni, hogy mennyit javultak az állapotok, mióta sikerült lerázni a nyakunkról az országrontókat. Mások meg azt felejtették el, hogy ha van is még baj és panasz, az mind azért van, mert ma hét éve tönkretették az országot éppen azok, akik megint szitják az elégedetlenséget. Pedig igazán nem kívánatos, hogy föltámadjanak. A temetőben van a helyük, de nem a jó lelkek temetőjében, hanem a gonosz szellemek temetőjében. Őszi rőzsát szórtak szét, a temető virágát, de töviskoszorú lett belőle az ezeréves, boldog Magyarország számára. Emlékezzünk a halottak napján és okuljunk...

Mit akarnak a szociáldemokraták? Az öreg Peidl elvtárs kenetes hangon nyöszörögte el a parlamentben, hogy ők élni és haladni akarnak. Hát ugyan ki nem akar élni és haladni? Persze egyik így, a másik úgy. Nem akarunk arról beszélni, hogy a szociáldemokrata képviselő urak expressz-vonaton s első osztályon utaznak, ha a tengerparti jürdőhelyekre mennek. Végére ők tudják, mit lehet összeegyeztetni a népvészéssel. Csak arra emléksziünk, hogy mikor ők voltak kormányon, bizony ők — a vezérek és népbiztosok — jól éltek, de mindenki más koplalt. Aztán a jóllakott vezér urak „haladtak”, már tudniillik elszöktek, mi pedig itt maradtunk nyomorúságban. Még érdekesebb azonban az, mint akar a szociáldemokrata párt itt „élni”? Azt követeli, hogy foglalja le az állam a gazdák természetjölőségét és maximált áron ossza szét. Az osztrák szociáldemokrata párt vezére pedig még tovább megy. Kimondja, hogy nincs szükség a kisbirtokosokra, mert azok keveset termelnek, hanem szocializált gazdaságokat kell alakítani. Ezt akarják a szociáldemokraták. Ezért agítálnak és szitják az elégedetlenséget a falun is, hogy mindezt elérjék. Ugyancsak rogyant agyú falusi ember lehet az, aki még ezek után is hallgat rájuk!

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

Telefon:
66-15.

HALTENBERGER VILMOS

a Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőny cím:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszáló, burgonya kisedő, körfűrészes berendezés.

A föld becsértékének húsz százalékaig kapnak hosszúlejáratú hitelt a gazdák.

A pénzügyminiszter leiratban értesítette a jelzálogkölcson folyósításában részesülő tizennégy pénzintézetet, hogy a záloglevélkölcsonök folyósítására a szükséges összeg a rendelkezésükre áll. A hosszúlejáratú mezőgazdasági kölcsönt a *felvevőnek bármikor fel lehet mondani és záloglevélben visszafizetni.*

A záloglevélkölcsonök folyósítására a következő pénzintézetek kaptak megbízást: Magyar Földhitelintézet, Hitelbank, Kereskedelmi Bank, Leszámitolóbank, Pesti Hazai Takarékpénztár, Magyar Országos Központi Takarékpénztár, Magyar Általános Takarékpénztár, Belvárosi Takarékpénztár, Kétszázötvenköt Országos Földhitelintézete és az Altruista Bank elnevezése alatt ismeretes Földhitelintézetek Országos Szövetsége. A kölcsönművelet lebonyolításának ellenőrzésére a pénzügyminiszter miniszteri biztost rendelt ki *Iklódy-Szabó* államtitkár személyében, akinek helyettese, *Szigmondy* miniszteri tanácsos intézi a pénzügyminiszterium részéről a kölcsön ügyét.

A kölcsön ügyében legutóbb a bankok értekezletet tartottak, amelyen megállapították a hosszúlejáratú mezőgazdasági hitel folyósításának végleges feltételeit. Beható eszmecsere után megállapodtak abban, hogy a gazdák a *föld becsértékének húsz százalékát vehetik mint hosszúlejáratú hitelt igénybe.* A föld becsértékét a kataszteri tiszta jövedelem alapján állapítják meg és annak ötvenszeresét veszik alapul. Ennek alapján a gazdák a hosszúlejáratú kölcsönből *holdanként átlag másfélmillió koronát kaphatnak.* Ezzel a megállapodással jelentősen kitágultak a gazdák számára a hitelkeretek, mert az előzetes tárgyalásokon a föld becsértékének tizenöt százalékát akarták csak folyósítani, ami katasztrális holdanként 1,100.000 korona lett volna. *A szőlőre nagyobb kölcsönt fognak folyósítani,* azonban, aki ezt igénybe akarja venni, annak a becsőbizottság kiküldését kell kérnie. Amelyik gazda azonban kevesli a kataszteri becslés alapján megszerezhető kölcsönösszeget, becslési eljárást kérhet, amelynek eredményessége esetén több kölcsönt is kaphat. A kölcsön folyósítását a közeli napokban megkezdik.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

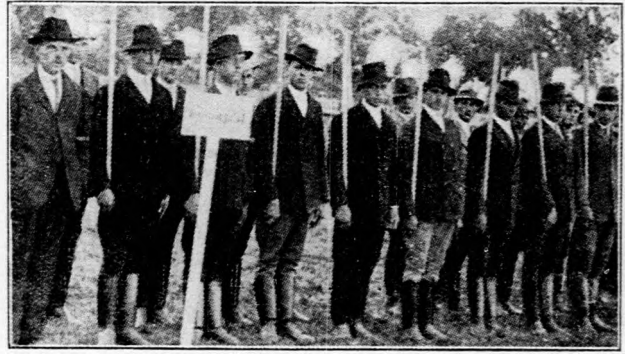
Nemzetgyűlés.

A nemzetgyűlés a nyári szünet után szerdán tartotta első ülését. A szociáldemokraták természetesen siettek igazolni, hogy ott folytatják, ahol elhagyták. Vezérik, *Peidl* Gyula, támadást intézett a gazdák ellen, akik — szerinte — láthatatlanok az adózásnál és azt kívánta, hogy *mindazoknak a földeknek terményeit le kell foglalni, amelyeknek tulajdonosai a háború alatt jelzálogtartozásukat kijizgették.* A táma-

Német csere gazdaiifjak,

akik öthónapos magyarországi tanulmányút után a napokban távoztak el tőlünk. A magyar ifjak a mult héten jöttek meg Németországból.

Berettyóújfalusi leventék.

dásra *Bethlen* István gróf miniszterelnök nyomban méltó választ adott. Kijelentette, hogy a nemzetgyűlési határozatokkal nem lehet a drágaságot letörni, mert a gazdasági életnek megvannak a maga törvényei. A kormány először az állami háztartást akarja rendezni, mert ez az előfeltétele a kívánatos áralakulásoknak. A gazdák egyes adónemnél tényleg hátraléokban vannak, de azért, mert nem volt módjukban az adót megfizetni.

A miniszterelnök munkaprogramja.

A hét kimagasló eseménye volt a miniszterelnöknek a kisczardapárt vacsoráján mondott nagyszabású beszéde. *Bethlen* István gróf elsősorban megemlékezett a külügyminisztereknek Locarnóban folytatott tanácskozásáról, amelytől joggal lehet remélni az új Európa kialakulását. A magyar külpolitikának is új utakat kell keresnie és *arra törekednie, hogy a magyar nemzet egyenlősége újból helyreállíttassék.*

Az ország talpraállításának útja a *valutareform,* a *valorizáció* és a *szanálás befejezése,* amellyel kapcsolatban az *adó-reform,* a *közügazdasági élet újjáépítése,* *külföldi piacok teremtése,* a *kultúrának a nép széles rétegeire való kiterjesztése,* végül a *szociális kérdések* egész tömegének megvalósítása.

Az új pénz neve: «pengő» és 12.500 papirkoronát ér.

Az elmúlt héten a nemzetgyűlés szanálási bizottsága is foglalkozott az új pénzegység bevezetésével, és ott *Bud* János pénzügyminiszter ellenkező és céltalos híresztelésekkel szemben leszögezte, hogy az új pénzegység bevezetésével senki sem veszíthet és senki sem nyerhet, *mindenkinek annyi vagyona, követelése és tartozása marad, amennyi eddig volt.*

Az új pénzegység nevét a minisztertanács *pengőben* állapította meg és egy pengő 12 500 papirkoronát fog érni. Tehát az eddigi 100.000 korona 8 pengő, az eddigi 50.000 korona 4 pengő és 12.500 korona 1 pengő lesz. A nagyjelentőségű pénzreform nem fog különösebb nehézséget okozni az átmenetnél sem. *1926 utolsó hónapjaiban kerül forgalomba az új pénz,* de a régi papirkorona is még 1927 január elsejéig használatban marad.

Miniszterek beszámoló gyűléseken.

Az elmúlt vasárnap *Kaposvártól Hoyos* Miksa gróf beszámolóján *Bud* János pénzügyminiszter is részt vett, aki felhívásában ismét hangsúlyozta, hogy a *pénzreform csak a nullákat szünteti meg, a számlolást könnyíti meg, azonban az értékekben változást nem idéz elő.*

Gyöngkőn Pesthy Pál igazságügyminiszter a szocialistákról mondott lesújtó ítéletet. Kijelentette, hogy a kormány szeretettel igyekszik ellensúlyozni a munkásosztály körében folytatott izgatást, de ha kell, *erélyes kézzel fogja őket kényeszeríteni arra az útra, amely a nemzet boldogulásához vezet.*

Csáky Károly honvédelmi miniszter a politika és a munka harcát hirdette a szélsőséges politikával szemben.

Schandl Károly államtitkár a kormánynak azt az akaratát jelentette be, hogy *minden földreformot segíteni akar hazának felépítésében és a földjének megtartásában.* Az új pénzegységgel eltűnnek a pénzből a nullák és most már azt szeretné, hogy a *politikából is tűnjenek el a nullák,* azok az üresfejú

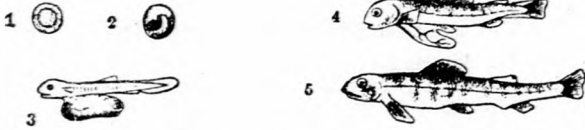
politikások, akik csak gáncsolni tudnak és zavarják az eredményes munkát. *Perlaty György* német nyelven hívta fel a részben németnyelvű hallgatóság figyelmét azokra a törekvésekre, amelyekkel a németajkú magyarságot a magyar haza érdekeivel ellentétes irányelv szolgálatába szeretnék állítani.

MEZŐGAZDASÁG

A halivadék útravalója.

Irta: *Hankó Béla dr.*

De jó dolga is van a kis borjúnak a halivadékhoz képest! Akkor születik meg, mikor már szép nagyra nőtt s születése után is mindaddig gondoskodik róla az anyja, tejjel táplálja, melengeti és védi, amíg csak meg nem tud élni a maga emberiségéből. De ki törődik az ikrából kikelő kis halacszkával? Ezer az ellensége, mindenütt veszély leskelődik rája és sokszor tulajdon szüleitől is félve kell elmenekülnie, mert hisz bekapnák és fölfalják. Pusztul is a kis hal hihetetlen mértékben. A kecsége egy-két millió, az anyaponty félmillió ikrát

csak ebből az elképzelhetetlen sokaságból alig marad meg egy-kettő, a többi fiatal ivadékkorában sírját leli természetes ellenségei gyomrában. Jóságos anyánk, a természet, épen csak a kis halivadékról feledkezett volna meg, csak ép erről ne gondoskodott volna? Bizony gondoskodott róla is és ellátta útravalóval, hogy életének legnehezebb idejében, amikor még táplálkozni nem tud, éhen ne vesszen, de azért mégis szépen megéljen és tovább fejlődjék.

Mint ahogy minden fiatal emlősállat életének első idejében tejből él, épúgy él az ikrából kikelt zenge halivadék, bármely fajhoz tartozik is, életének első idejében a hasán lógó szikhólyag táplálékészletéből. A kis halnak a hasán lóg az élelemmel töltött tarisznyája, a szikhólyag s míg ennek táplálékészlete tart, nem kell előbujnia rejtekéből. Védi tehát a természet a kis halacszkát is. A szikhólyag készletéből való táplálkozás ideje a tarisznya, a szikhólyag nagyságától függ. És érdekes, hogy mennél korábban kel ki tavasszal a halivadék, annál nagyobb a szikhólyagja; a korán kikelő pisztrángoké tehát jóval nagyobb, mint például a nyár elején kikelő pontyivadéké. A természet annak a korán kikelő ivadéknak, mely még alig találna a hosszú tél után lassan fölleveendő vízben elég természetes táplálékot, több szikhólyag-táplálékot adott útravalóval a tarisznyájába, mint annak, mely oly későn kel ki, mint pl. a ponty, amikor a vizekben már hemzseg az apró állatok serege és pótolhatja a szűkre szabott szikhólyag hamar elfogyó táplálékészletét.

Még mielőtt a szikhólyag teljesen felszívódott volna, az ivadék már idegen táplálék után kezd nézni. Picike, szabad szemmel alig látható és a vízben szabadon lebegő rákocskák adják élte második szakában a táplálékot. Ha aztán a szikhólyag teljesen felszívódott, az ivadék egyszerre mozgékonyabb lesz és jobban el tudja kapkodni a vízben szabadon lebegő apró rákocskákat. Mind nagyobb és nagyobb állatkákra vadászik ezután, majd ha bizonyos nagyságot elért, megkezdí végleges táplálékának a fogyasztását. A ponty tápláléka a víz fenekén az iszapban lakó férgekből és főleg rovarok lácaiból áll, más halak mindvégig apró rákocskából élnek főképen, ismét mások pedig ragadozó módjára kisebb halakat esznek meg, saját gyengébb testvéreiket sem kímélve. Ilyen rabló hal a kütünő husú, szép piros pettyes sebespisztráng is, mely hazánk elszakított, gyorsfolyású, tisztavízű hegyipatakjaiban él és melynek az ikrából kikelő nagy szikzacskós ivadékját a mellékelt képen láthatjuk.

A sertés tenyésztéséről és hizlalásáról.

Irta: *Fehér Zoltán.*

Mióta a gyors fejlődésű és szapora nyugati sertésfajtákat karolták föl a gazdák s az évenkénti kétszeri malacoztatásra tértek át, azóta a téli malacozásoknál sok baj van; a kis párákat igen nehezen, sok gondnal lehet csak fölnevelni s aránylag sok négy-öthetes, tehát még szopós korban elhullik. Ez okból sokan elidegenültek az angol fajtától és inkább ismét az edzettebb mangalica mellé álltak, mert ha ezeket csak egyszer malacoztatják, úgy lehet az időt megváltani, hogy 2—3 hetes korban kimehetnek anyjukkal együtt a legelőre meghűlés veszélye nélkül. Ha jól tartjuk a mangalicát — mint az angolokat szokták — akkor ez is gyorsan fejlődik, habár mégis valamivel lassabban, mint az angolok; tehát kevesebb húst s zsírt tudunk belőle kitermelni, mint az angolból.

A mangalica mellett szól az időjárással szemben való edzettsége, melynek következtében nem igényel oly meleg ölat, mint az angol s a szellős szállásokban is egészséges marad. A különféle ragályos betegségek iránt kevésbé fogékony, mint az angol s ha mégis fertőződik a káros véglények által, a bajt könnyebben kibírja, mint az angol, melyből több százalék megy tönkre. Az idősebb mangalica tisztán a legelőn is megél, de a szüldőnek sem kell valami drága eleség és bő takarmányozás, ha derűre-borúra vígan tarthat. Tehát könnyebben s olcsóbban tartható el, mint az angol, melyre a zsákok lesi. Főelőnye a mangalicának zsírtermelő képessége s miután mi magyarok sok zsírral főzünk s nem szeretünk más zsírokat használni (utáljuk a margarint s egyebet), mint dikszósírt, azért is tartunk ki hűségeen a mangalica mellett.

Ezzel szemben az angol sertés kétszeri malacozás mellett legalább háromszor (néha négyszer) annyi malacot vet, mint a mangalica; sokkal gyorsabban fejlődik, hamarabb lesz tenyészképes, sok és jó húst szolgáltat, melynek előállítás költsége kilogrammonként sokkal kevesebb, mint a mangalicáé. Tehát az angol tenyésztése, ha fáradságosabb is, de sokkal jövedelmezőbb. A gazda előbb lát pénzt állataiból, tőkéje gyorsabban forogván, többet kamatozik. Ha megfelelő ölatot építünk az angol sertéseknek s őket a fertőzéstől óvjuk, kellő időben alkalmazzuk a védőoltásokat, akkor az elhullási százalék nem lesz nagyobb, mint a mangalicánál. Nem szabad idegeneket, kivált herelőket, miskárolókat, kupeczeket stb. a kondába eresztetni s csak oly elkülönített legelőre járassuk sertéseinket, hol azok más állatokkal nem kerülhetnek össze még itatásnál sem.

A magyar rög befolyása alatt idővel az angol sertések edzettségben nyerne és kényeskedésükből veszítenek s pár nemzedék múlva sokkal kevesebb lesz ellenünk a panasz, mint ma. Szörköntösük tömöttebbé fejlődik, így a meghűlésnek nem lesznek annyira kitéve, mint az eredeti, ritka szőrű, majdnem csupasz rózsaszínű állatok. Ezt a sűrűbb s hosszabb kondorszőrű linkolnshirei sertéssel való keresztezés révén sokkal előbb elérhetni, mint kitenyésztéssel. Bámulatraméltó, hogy a tompa orrú angol sertés, mely a legelőt nem tudja kihasználni, ha külterjes viszonyok közé kerül, hol megélhetésének föltételei a túrásra utalják, néhány év alatt túrásra alkalmas orral ellátott malacokat elik, mint azt az átídomított nemes német sertések mutatják; tenyész kiválasztás által ez a folyamat még gyorsabban létesíthető.

Lehet eset, hogy habár rosszul sikerül is a téli elletés, kifizetődik az például nagy városok közelében, hol újévkor a három-négyhetes malacokat igen jól tudják értékesíteni s eddig a korig még hideg ellen is, kellő óvintézkedések s bő alom mellett, föl lehet nevelni a kis malacokat. Elsősorban nagyon jól kell táplálni a kocát, hogy sok teje legyen s a magzatait — ha ép tagokkal jönnek a világra s nem csontlányultak — jól tudja táplálni, hogy azok jól fejlődjenek, gyarapodjanak, erősödjenek. Etessünk tejképző takarmányokat a abrakokat, úgy mint lucerna és lóhereszcska meghintve bab, lóbab, sójabab vagy búkköny, csillagfűrt (kesertelenített) darával, csak ha ezekkel nem rendelkezünk, adjunk árpa vagy zabdarát, korpát, (kukoricát ne, mert

ez inkább hizlal, sok benne a szénhidrát) nem árt az olajpogácsa sem, de hashajtó hatását ellensúlyozni kell gőzölt burgonyával.

Bőséges alom arasznyi szecsakáva vágott szalmából a meleget jól megtartja s ebben egyúttal simulva a malacok nem fáznak meg, ha el is tűvoznak az anya emlőitől. Azért is jó az alomszecsakázás, mert e között a hideg ürülék hamar leszívárog s melegen marad a fekhely. Másrészt a rövid alomban a koca is látja malacait s nem fekszik rájuk. Különben az agyonnyomás ellen igen jó, ha az ólban a falaktól mintegy húsz centiméternyire, húsz centiméter magas léckorlátot készítünk, mely alatt ide-oda szaladhatnak és bujhatnak a malacok, míg a koca nem férhet a falig, ha le is fekszik.

Ha az ólfalak hidegek, például beton vagy égett téglából készültek, legalább oly magasan, ameddig a szopós malacok fölérnek, gyékény- vagy szalmafonalt vonjunk be azokat.

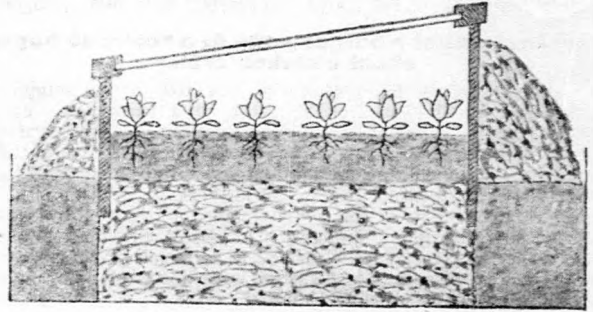
Hogyha azonban a jó s sok alom, zárt ajtók és ablakok dacára sem tudjuk a sertésólatok kelő hőmérsékletben tartani, akkor kísérjük meg azt a módszert, mit növényházainknál s tyúkólaknál gyakran látni, tudniillik kívülről köröskörül a fal mentén negyven-ötven centiméter vastagságban friss lótrágyát helyezünk el jól lesulykolva. A trágya függőleges helyzetben való tartására, egymástól ötven-hatvan-nyolcvan centiméter távolságra, karókat kell a földre verni, vagy ha ritkábban verjük a karókat, akkor sodronnyal vagy léccel, hevederrel, kössük össze őket, hogy a trágyát föntartsák.

Végül, ha így is hideg volna még az ól, nem marad más hátra, mint a fűtés, de ez a mi tüzelőanyagairaink mellett nem fizetődik ki, azért helyesebb, ha a ló vagy tehénistálló fölülleges melegét valami csövön át (vagy ha közvetlen egymás mellett vannak az épületek) vagy ablakon keresztül az ólba vezetjük, mint a baromfiólaknál szokásos.

A gyümölcsöt nem hozó kajszinbarackfa. Lapunk egyik hűséges olvasójától és kitűnő gazdától a következő sorokat, melyeket okulás céljából közreadunk: F.-ben az iskolakertje részben fajsokla is volt s onnét adott nekem az igazgató barátom egy gyönyörűen kifejlesztett oltványt, mely állítólag nagyon finom s feltűnő nagyságú gyümölcsöket hoz. Tekintettel arra, hogy az én kertem talaja sokkal jobb volt, mint az iskoláé, bízottam benne, hogy esztendőre már sok szép barackom lesz; de csalódtam, a fa csak fába hajtott, törzse is hatalmasan erősödött, hosszú hajtások nyultak ég felé minden egyes ágról, de egy árva kis gyümölcs sem mutatkozott. Mikor a második esztendőben is meddő maradt a fa, radikális orvoslásra határoztam el magamat, minden ágát — a legkisebb gallyig — visszavágtam úgy, hogy a főágból sem hagytam meg ötven centiméternyi csonkot sem. Bizony hatalmasan kellett ebben az évben dolgozni a gyökereknek, hogy kihajtsan az annyira megnyírbált fa, de kibirta a nagy műtétet, a sok vérvesztéséget és legnagyobb örömmünkre a következő évben már nagyon szép és sok gyümölcsöt hozott s ezt a jó tulajdonságát sok éven át megtartotta. Most cseh megszállás alatt van az a vidék s nem tudom mi lett hajdaná fámmal, de a föntiek is igazolják, hogy az erőszakos beavatkozás a természet eljárásában sikeresnek bizonyult. F. Z.

Pusztít a vetési bagolyféle. A vetési bagolyféle (népies elnevezése: mocskos pajor) nyáron rajzik. Petéiből rövidesen kikel a földben élő, puffadt testű, hat-nyolc centiméter hosszú ceruzavastagságú, zsirosnak látszó, világosabb vagy sötétebb szürke színű hernyó. A hernyó eleinte gyomnövényeken él, de mikor már az őszi vetések zöldülni kezdenek, ezeknek mohón nekiesik és ezeket pusztítja. A nappal a földben tölti, de éjjel kibúvik a talajból s rája a zöld növényi részeket. A téli fagyok idején nem jön elő, de a tavasszal annál nagyobb pusztítást végez a gabonavetéseken, a répában, burgonyában és kukoricában. Hazánkban ezidén föltűnően nagy károkat okoz a mocskos pajor. Mit tehetünk vetéseink megmentésére? A m. kir. Rovartani állomás véleménye szerint a már lerágott foltokat legjobb kiszántani. A teljesen föl nem tarolt földeken sokat segíthet a permetezés. Oldjunk föl egy hektoliter vízben négy kilogramm dohánylugot vagy négy kilogramm klórbáziumot s permetezzük be ködszerűen azon sávokat, melyeken a hernyók raja húzódik, hogy a bepermetezett levelek fogyasztása közben megmérgezzék magukat és így elpusztuljanak. A tavasszal bevetendő területeket pedig járassuk meg minél gyakrabban sertésekkel, hogy ezek a hernyókat kitűrjék és elpusztítsák.

A melegágy. (Képpel.) Nemsokára beköszönt a tél, mikor a szabadban növények nem fejlődnek. Aki télen már meg akarja indítani egyes növényeknek fejlődését, az meleg légkörről gondoskodik számukra. Ilyen meleg légkör van az úgynevezett elkészített melegágyban. Bernátsky Jenő: *A veteményes kert* című ki-tűnő, népies könyvében többek közt ezeket írja a melegágyról: A rendes melegágy nagyobb kertnek elengedhetlen kelléke. Nemsoká palántát nevelhetünk benne, hanem igen korai vagy igen késői termények előállítására is szolgál. A melegágyban az év folyamán háromszor és többször is aratunk s a benne nevelt palánták révén a szabadföldi veteményes ágyakban is többször aratunk. A melegágy lényegileg földbe ázott gödör vagy földre állított s félig földbe süllyesztett alacsony szekrény, melynek azonban csak négy oldala van, fenéke maga a talaj, teteje pedig a melegágyi ablak. A szekrény oldala és a reáhelyezett ablak a

Melegágy.

benne fejlődő növényeket megvédi a hideg időjárás és száraz szél ellen, egyúttal az ablakon át besütő napsugarak fölmelegítik a szekrény belsejét. Hogy azonban a melegágyban borús időben és éjjel is elég meleg legyen, a magot és palántákat befogadó talajréteg alá egy réteg félig friss, azaz még erőfélben levő istállótrágyát helyezünk el, melyet célszerűen nyirkos lombbal keverünk össze. Néha a szekrényt körül is vesszük meleget tartó anyaggal, leginkább istállótrágyával vagy nyirkos lombhulladékkal. Itt tehát az istállótrágya elsősorban nem növénytápláló, hanem melegfejlesztő és melegtartó hatása miatt szükséges. A melegágyhoz tartoznak még takarók, deszkák, gyékény- vagy szalmafedők, melyeket erős fagy jelentkezőkorok terítünk az ablakra. További tarkozéka 10—30 cm. hosszú cövek, mellyel az ablakot fölpecskeljük akkor, ha a nap melegen süt, vagy a melegágyban levő levegőt ki akarjuk cserélni friss, szabad levegővel.

Kitűnő könyv jelent meg a sertésenyésztésről! Legjobb szakíró hazánkban ma kétségkívül enesei *Dorner Béla*. Könyveit szívesen olvassa a gazda, mert sokat tanulhat belőle, de örömmel veszi kezébe a nem gazda is, mert olyan kellemes, szórakoztató, könnyed olvasmányt nyújt, mint a legjobb regényíró. Így tehát mulattatva, szórakoztatva tanít. Most megjelent munkájában (A sertés tenyésztése és hizlalása) 568 oldalon keresztül kimerítően tárja élénk mindazon ismereteket, melyek a sertésenyésztés terén gyümölcsözteszhetők. A könyvnek minden során meglátszik, hogy Dorner nem szobatudó, hanem igen tapasztalt sertésenyésztő és évtizedeken keresztül a gyakorlati életben folyt működéséből gyűjtötte össze azt a sok, megbecsülhetetlen értékű tanácsot, melyeket könyvének lapjain nekünk osztogat. A könyv első részében a sertés szervezetét és életműködését ismerteti, majd takarmányozásáról és ápolásáról, a malacok neveléséről tájékoztat igen nagy részletességgel, kimerítően tárgyalja a sertéshizlalás szabályait, végül sorra veszi a sertésnek előforduló betegségeket, útbaigazít adva a védekezési és orvoslási módokról. A gyönyörűen kiállított, vastag könyvnek ára 224 ezer korona. Nem csekély összeg, fe föltétlenül megéri. Hiszen száz és száz okos tanácsot ragadhat ki belőle az olvasó, melyek útján milliókra menő hasznot ér el tenyésztésében. Dorner előbbi sertésenyésztési munkáját is hétszáz kisgazda vásárolta meg. Biztosak vagyunk benne, hogy ezen javított kiadás még nagyobb kelendőségnek fog örüdeni.

Repülőgépek a növényvédelem szolgálatában. Ilyen címmel számol be a *Növényvédelem* októberi száma a repülőgépek növényvédelmi alkalmazásáról, ismerteti a növényi gombabetegségek kezelését, a hernyónyergyűrűk alkalmazását a gyümölcsösben, a gabonafutrinka lárvája, a csészelelleni védekezést, a konyhakert növényvédelmét. Érdekes cikket közöl a gazda ismeretlen barátairól: a hasznos rovarokról, a hőrscög irtásáról, a kukoricakáros elleni védekezésről stb. A dúsán illusztrált, igen izlées kiállítású, páratlan olcsó folyóirat előfizetése egy félévre 25.000 K. A kiadóhivatal (Budapest, VIII., Rákóczi-út 51., IV. 5.) kívánatra díjtalanul küld mutatványszámot.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

A Hangya-IPAR r.-t. részvények áremelkedése.

Az értéktőzsdén az elmúlt napokban az általános nagy lanyhaság mellett feltűnést keltett a Hangya-IPAR r.-t. részvények jelentős áremelkedése, mely mintegy 40%-kal javította meg árfolyamukat. Ezek a részvények nagyrészt gazdák, földmívelők és szövetkezeti vezetők (lelkészek, jegyzők, tanítók) kezében vannak, akik nagyon jól tudják, hogy 1950 község földmívelőnépe, illetve «Hangya» szövetkezete áll a kitűnően vezetett ipari vállalat mögött.

Törvényjavaslat a burgonyarak és a kolerádó bogár elleni védekezésről.

Mayer János földmívelésügyi miniszter a nemzetgyűlés első ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a burgonyarak és a kolerádó-bogár, valamint a burgonyatermesztést veszélyeztető egyéb betegségek behurcolásának és elterjedésének megakadályozásáról. Az indoklás szerint Magyarország az említett legveszélyesebb kártevőktől ezidőszent még mentes, de nem zárkozhatik el attól, hogy a legnagyobb részben fertőzött államokból időnként ne hozzon be vetőburgonyát. Ezért elkerülhetetlen és parancsoló szükség, hogy e kártevők behurcolásának elhárítására és elterjedésének megakadályozására törvényt alkosson és ezáltal a burgonyatermelést biztosítsa.

Német gazdák magyar tanulmányútja.

A hallei (Németország) gazdaszövetség igazgatója Burchardt dr. és annak sajtóreferense, M. F. Gebhard dr. vezetése mellett több németországi földbirtokos és mintegy harminc német fiatal gazda tíznapos tanulmányút tettek Magyarországon. Tanulmányútjuk alatt megtekintették fővárosunk nevezeteseit és mezőgazdasági intézményeit, gazdasági érdekképviseleteinket, az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, a Magyar Gazdaszövetséget, az Országos Mezőgazdasági Kamarát, a budafoki állami mintapincét, Mezőhegyest, Kecskemétet a borszirtet, végül a kiseri és bábolnai ménest.

Egy elhunyt gazdasági cseléd kiültetése.

Lélekemelő ünnepség keretében nyújtották át vasárnap az abaujmezei Tornaszentandrás Sztadics Mihálynének a földmívelésügyi miniszter elismerő oklevelét és pénzjutalmát. Sztadics Mihály ötven évig szolgált, mint gazdasági cseléd a báró Solymossy Lajos-féle uradalomban. Rövid idővel az elismerő oklevél leérkezése előtt váratlanul elhunyt, úgy, hogy azt és a pénzjutalmat a miniszter rendelete értelmében özvegyének nyújtották át, akinek nevében veje, Pójak József köszönte azt meg keresetlen szavakkal. Szentimrey Pál alispán nyújtotta át a kiültetést beszéd kíséretében, majd Fáy Barna főszolgabíró, Reminár Zoltán dr. főjegyző méltatták az ünnepély jelentőségét.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az öntöző társulatokat újra munkába akarja állítani.

A rétek takarmányhozamának fokozására esőszegény, de különben arra alkalmas vidékeinken nagy sikerrel alkalmazták a háború előtt a rétek öntözését, amelyre úgy egyes magbirtokok, mint öntözési társulatok berendezéseket létesítettek. Az így öntözött réterterület húszezer kataszteri holdig emelkedett, ma azonban a réttöntözés teljesen megszűnt. Az Országos Mezőgazdasági Kamara ezért széleskörű akcióit kezdett meg a vidéki mezőgazdasági kamarák bevonásával aziránt, hogy a működésüket bezűntetett öntözőtársulatokat újra munkába állítsa és ott, ahol arra a helyi viszonyok alkalmasak, új berendezések is létesüljenek.

Apró hírek.

A földmívelésügyi miniszter Pécs városban magyar királyi vegykerületi állomást létesített. A miniszter egyidejűleg meg szűntette a keszthelyi magyar királyi vegykerületi állomást és volt működési körzetét a magyaróvári vegykerületi állomáshoz osztotta be. — Oláhországban leszállították az agrárcikkék kiviteli illetékét s az új tarifa szerint a kukorica után 12.000, a bab után 15.000, az árpa után 12.000, a lencse után 15.000, a gyümölcs után 200 lei vagononkénti illeték kell fizetni. Ezekkel szemben a búza, árpa és zab illetéke nem változott. — A Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet jelentése szerint az idén az egész földön búzából 16, rozsából 28, árpából 22, szénából 91 százalékkal termettek többet, mint az elmúlt évben. Az idei világtermés az utolsó tíz esztendő legjobb termése volt.

A XVII. országos katolikus nagygyűlés. A vidék és a főváros katolikusainak hatalmas arányú részvételével folyt le a fővárosban a XVII. országos katolikus nagygyűlés. Az első nyilvános ülést a Vigadóban tartották meg, ahol Zichy János gróf elnöki megnyitójában az erős katolikus hitélet szükségét hangsúlyozta. Orsenigo Cesare pápai nuncius olasz nyelvű beszédében hívta fel a közönséget az irgalmasság gyakorlására. Preszly Elemér főispán, Czettler Jenő és Glattfelder Gyula csanádi püspök beszéde után az ülés véget ért. Délután kétszáz ezer főnyi tömeg részvételével tartották meg az Eucharisztikus körmenetet, amelyet Csernoch János hercepprimás vezetett. Az ünnepségek másnap is folytatódtak. A nagygyűlés harmadik napján tartották meg — ugyancsak a Vigadóban — a záróülést, amelyen Hómann Bálint egyetemi tanár, a Nemzeti Múzeum főigazgatója «Történelem és katholicizmus» c. tartott előadást, utána pedig Mayer János földmívelésügyi miniszter mondott hatalmas beszédet az öntudatos kereszténység szükségességéről. Az ülés a hercepprimás zárószavaival ért véget.

A berlini új magyar követ. A kormányzó Emich Gusztáv dr. rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert a berlini magyar királyi követség vezetése alól fölmentette és egyúttal megengedte, hogy neki ez alkalomból teljes elismerését tudtul adják. A berlini magyar királyi követség vezetésével a kormányzó kányai Kántia Kálmán II. fizetési osztály jellegével fölruházott rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert bízta meg.

Kitűntetők a különlegesen ügyes katonákat. A Horvédügyi Közlöny legutóbbi száma rendeletet közöl azokról a kitűntetésekről, amelyeket különleges ügyességeikért újabban rendszeresítettek. Ilyen kitűntetéseket kapnak a lovassági és műszaki csapatoknál a mesterlövészek és lövészek, a géppuskás alakulatoknál a géppuskalövészek, az árkászoknál az evezősök, az utászoknál és árkászoknál az előmunkások, a fényszórókál a villamosmesterek, a híradócsapatoknál a különböző távirások és vonalépítők, a csapat távbeszélő alakulatoknál a tábori távbeszélők és a csapat rádiótávirások, végül a vonatsapatnál a hajtók. A gyalog és kerékpáros csapatoknál a mesterlövészeknek és lövészeknek, a lovasságnál és vonatsapatnál a lovasoknak, végül a tüzérségnél az irányzóknak, lövegvezetőknek és hajtóknak adományozott kitűntetések változatlanok maradnak.

Földmivésiskola lesz a kehaidi Deák-birtokból.

Ferenc születésének százhuszonkettedik évfordulóján a földmívelésügyi miniszter szakértőkkel megvizsgáltatta a haza bölcsének kehaidi birtokát, amely most Károlyi Imre gróf birtoka, aki azt eladni akarja. A szakértők úgy találták, hogy a birtok igen alkalmas mintagazdaság és ezzel kapcsolatos földmivésiskola alapítására. Az Országos Földbirtokrendező Biróság ennek alapján az állam elővásárlási jogának gyakorlásához hozzájárult. A híres Deák-kuriából földmivésiskola lesz és benne Deák-múzeumot is állítanak.

A tábla fölemelte Föreich Ernő büntetését. A négyévi fegyházbüntetésre ítélt apósgyíkos, Föreich Ernő bünyéget most tárgyalta a győri ítélőtábla. Egésznapos tárgyalás után a bíróság este ítélehozatalra vonult vissza. A tábla megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét és a főbüntetést négyről hétre bírtónre emelte föl. Ebből egy évet kitöltöttnek vett. Egyébként az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Halálraítéltek egy honvédet. Huszár József 23 éves honvéd, aki a salgótarjáni 7. honvéd kerékpároszászlóaljnal teljesített szolgálatot, több alkalommal a gyakorlatlérten azt a kijelentést tette, hogy ha náta éles töltés lenne, akkor zászlóaljparancsnokát lelőné, mint egy kutyát. Azonkívül többrendbeli fűgglemsértés büntetével és szolgálatonkívüli ittasság fegyelmi kihágásával is vádolta Huszárt a katonai ügyesség azért, mert feljebbvalóját arculütötte. A katonai törvényszék Huszárt zendülés és fűgglemsértés miatt golyó általi halálra ítélte. Az ítélet kihirdetése után a bíróság kegyelmi tanácsa alakult át.

A nyircsaholyi hősök emléke. A szatmármegyei Nyircsaholy nagyközség hetvenkét hősi halottja emlékének megörökítésére emelt díszes emlékművet a napokban leplezték le nagy ünnepségek keretében. Az ünnepségen a kormányzó Perczel Armand tábornok képviselte, míg a vármegye részéről Péchy László főispán jelent meg. Az emlékmű megkoszorúzása után Kovács István vármegyei főjegyző beszéd kíséretében adta át a szobrot Magyar Endre községi főjegyzőnek. Az ünnepi beszédet vitéz Dienes-Oéh Tiivadar tábornok mondta.

Megegyeztek Locarnóban. Az ántántnak Németország bevonásával Locarnóban tartott értekezletén létrejött a megegyezés. Németországgal megkötötték az úgynevezett nyugati paktumot, amely hír szerint tulajdonképpen az igazi békekötést jelenti, sőt olyan felfogásnak is hangot adtak, hogy ezzel megszűnik a nagyántánt és létrejött az európai államok szolidaritása. A locarnói megegyezést csak decemberben írják alá, miután minden állam parlamentje elfogadja. Az egyezmény szövegét lapunk zártáig még nem hozták nyilvánosságra. A kiszivárgott hírek szerint ennek értelmében az ántánt kiüríti a megszállott rajnai területeket, Németország belép a Népszövetségbe és az aláíró államok kötelezik magukat, hogy nem támadják meg egymást. Hangoztatják, hogy Németország mindenben keresztül vitte akarát Locarnóban. A németek a lengyelekkel és csehekkel is tárgyalnak. Az ántánt véleménye szerint a locarnói egyezmény Európa új korszakát jelenti.

Vaddisznóvadászat a miniszterelnöki palota előtt. Budán a napokban valóságos és eleven vaddisznóra vadásztak. A történet hőse egy öreg vadkan, amely az éjszaka megindult a Jánoshegyről és belátogatott a városba. Reggel felé már a Margit-kőrúton látták a hatalmas állatot, a hivatalukba siető polgárok pedig hamar elhíresztelték, hogy a vadkan a Várhegy bozótjába vette be magát. Ekkor már serényni rendőr kergette a városba tévedt vadat s az Alagút környékén csak úgy durrogott a revolver. A vadkan benn bujkált a sűrűben, amely előtt az összeverődött többszáz főnyi közönség retentő lármát csapott. A rendőrök revolverekkel várták, hogy előbujjon, a várakozásnak végül is vitéz Magassy Antal rendőrfelügyelő vetett véget, aki beszaladt a miniszterelnökségi palotába s ott magától Bethlen István gróftól kért egy vadászfegyvert. Ezzel azután visszament a «vadászterületre» és egy jól irányzott lövéssel leterítette a hatalmas vadkant.

Borzalmas családi dráma Kispesten. Borzalmas családirtás történt Kispesten, ahol Flaxmayer János sütőmester a töle különváltan élő feleségét, Jakab Annát, özvegy Pozsonyi Györgynét, a ház tulajdonosnőjét és két mostohagyermekét összeszurkálta és végül a saját nyakát is elvágta. Flaxmayer azért követte el borzalmas tettet, mert felesége elhagyta őt és összeállt egy Kohn Jenő nevű özvegy emberrel. A sütőmester többször kérte feleségét, térjen vissza hozzá, de az asszony nem volt hajlandó erre. A napokban ismét megjelent Kohn lakásán. Az asszony ki akarta utasítani férjét, mire az hatalmas konyhakést rántott elő, többször beleszúrt felesége mellébe, azután az ágyban fekvő Kohn-gyerekeket szurkálta össze, majd mikor a sikoltásra beszaladt özvegy Pozsonyi Györgyné, őt is megszurkálta. A felriadt lakók rendőrt hívtak, mire Flaxmayer négyszer a saját mellébe szúrt, majd a nyakán ejtett még sebet. A borzalmas családi dráma áldozatait súlyos sebesülések ellenére is sikerül megmenteni az életnek.

Gépjármű-motorkezelői tanfolyam kezdődik november 16-án a M. Kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben, Budapesten (VIII., József-körút 6. szám). A tanfolyam hathetes és beiratkozni november 9—16. között lehet. Tandíj, beiratási és vizsgadíj 370.000 K. Akik azután a gépjárművezetői (soffőr) igazolványt is meg akarják szerezni, azoknak a tanfolyamot folytatni kell.

Égő petrolumforrások Romániában.

Ripka Ferencnek, Budapest főpolgármesterének fonyódi díszpolgári oklevele.

Pusztító tűz Dunaharasztin. A fővárosához közel fekvő Dunaharaszti községben két napon át nagy tűzvész pusztított. Húsz gazda takarmányát pusztította el a tűzvész és már attól tartottak, hogy a falu is leég, amikor végre négy szomszédos község tűzoltóságának erőfeszítésével sikerült megfékezni a lángokat. A gazdákat óriási kár érte, több, mint fél millió korona értékű takarmány égett el és több gazdasági épület is elpusztult.

Tiltakozik a vármegye a kommunisták kiadása ellen. Esztergom és Komárom ideiglenesen egyesített vármegyék törvényhatósági bizottsága Huszár Aladár főispán elnöklésével rendes őszi közgyűlést tartotta és egy elhangzott indítvány kapcsán a vármegye közönsége üdvözölte a m. kir. államrendőrséget abból az alkalomból, hogy a Rákosi Mátyás volt népbiztos és társai által megszervezett kommunista összeesküvést szerencsésen leleplezte. A vármegye közönsége ebből az alkalomból tiltakozik minden olyan külső beavatkozás ellen, amely azt célozza, hogy a letartóztatott kommunistákat külföldre vigyék és ezek megérdemelt büntetésüket elkerüljék. Ugyanezen alkalommal arra kéri a kormányt a törvényhatósági bizottság, rendezőbizottsága meg azokat a polgári lapokat is, amelyek hasábjaiakon Rákosiékat pártfogásukba vették és őket menteni igyekeznek. A közgyűlés ezeket az indítványokat egyhangú lelkesedéssel tette magáévá.

A testnevelésre kötelezett ifjaknak jelentkezniük kell. Az 1921. évi testnevelési törvény és az azt kiegészítő 1924. évi kultuszminiszeri rendelet értelmében minden 12 és 21 év közötti ifjú, aki semmiféle alsó-, felső-, közép- vagy tanonciskolába nem jár, hanem foglalkozás nélküli, vagy egyéb foglalkozást íz, például hivatalnok, napszámos, kereskedő stb. — akár önállóan keresik meg a kenyerüket, akár eltartás alatt állanak — testnevelésre vannak kötelezve. A testnevelési kötelezettségnek a főnteljelzett korhatárokon belül Leventeegyesületek kötelekében tartoznak eleget tenni. A leventeegyesületekbe való beosztás végett a testnevelésre kötelezett ifjak október 25-ig tartoznak az illetékes kerületi eljáróságokon jelentkezni. A jelentkezési kötelezettség a 12—18 évi korhatárok között a testgyakorlásra kötelest ifjú szüleit, gyámját, eltartóját, gondozóját, 18—21 éves korhatárok között pedig az ifjakat is terheli. Aki jelentkezési kötelezettségének és a fenti határidőig eleget nem tesz, az az idézett törvény és rendelet alapján büntetendő mulasztást követ el.

Meghalt az éhségsztrájk abbahagyása után. Goldstein Miksa, akit az évekkel ezelőtt a szenátus nyílt ülésén elkövetett bombamerényletben való bűnrészesség címén ítélték el és büntetését a plotesti fogházban töltötte, meghalt. Goldstein mintegy ötven nappal ezelőtt éhségsztrájkot kezdett s teljesen legyengült. Tíz nappal ezelőtt nővérenek és a fegház orvosának kérésére abbahagyta a sztrájkot, mire néhány kanál tejet adtak neki. A fogházigazgató hozzájárult, hogy orvosi előírás szerint élmezzeék. Ezután tíz nappal a rab családja arról értesült, hogy a fogház őrszemélyzete a fogházigazgató rendeletére nem élmezzei Goldsteint. Erre értesítették a fogházorvost, aki kiment a fogházba s megvizsgálta a teljesen elgyengült embert. A vizsgálat után a fogoly agóniába esett s még aznap meghalt.

Lovak gázmaszkkal.

Az amerikai hadsereg újfajta gázálcokat vezetett be, melyet a lovakra is felszerelnek.

Fényes Lászlót nyolc hónapi fogházra ítélték a miniszterelnök megrágalmazása miatt. A büntetőtörvényszék Töreky-tanácsa a napokban tárgyalta azt a rágalmazási pert, amelyet az ügyész *Fényes László* ellen indított a Népszavában írt cikke miatt, amelyben azt állította, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök az Esküdt per tárgyalásán hamis vallomást tett. Fényes ezt az állítását egy olyan levélre alapította, amelyről csakhamar kiderült, hogy hamisítvány volt. A tárgyaláson Fényes László, a forradalom szakállas pacsirtája szánalmas vergődéssel védekezett. *Sztrache Gusztáv* főügyész a vádbeszédben súlyos szavakkal bélyegezte meg a rágalmosait, amely tervszerű hadjárattal igyekszik bemooskolni az államot és nemzetet. A bíróság végül bűnösnek mondotta ki Fényes Lászlót rágalmazás vétségében és ezért nyolc hónapi fogházra és 20 millió korona pénzbüntetésre ítélte el. A bíróság súlyosbító körülménynek vette, hogy Fényes László már három ízben volt büntetve rágalmazásért.

Új evangélikus templom készül Nyíregyházán. Özvegy *Palitz Lajosné*, jótékonyágáról közismert nyíregyházi uriaszony, aki nemrégiben hunyt el, még életében nagyobb telket vásárolt az evangélikus egyházközség számára, általános örökösévé pedig az evangélikus egyházközséget tette meg. A hagyományból erre a célra mintegy ötven-hatvanezer aranykorona marad fenn. Ezt az összeget a végrendelet kikötése alapján a Nyíregyházán építendő második evangélikus templom építésére kell fordítani. Ugyanerre a célra már két másik alapítványt is tettek, amelyek értéke közel százezer aranykorona. A templom felépítését mielőbb megkezdik.

A gazdaközönség az Ecclesia kiállításán. Az október hónapban megtartani szokásos felekezeti nagygyűlések alkalmával az Ecclesia egyházi művészeti vállalat új telepén, VI., Tüzér-utca 13—17. szám alatt, ahová a nyár folyamán helyezte át az Intézet székhelyét a központosított műhellyel együtt, érdekes kiállítást rendezett. A kiállításon a vidékről feljött gazdaközönség nagy számban vett részt és a derék gazdáknak nemcsak a kiállított oltár, egyházi ruhák, harang, üvegfestmények és egyéb egyházi cikkek művészi szép kivitele ragadta meg figyelmét, hanem főleg az okozott nekik örömet, hogy az egyes műhelyekben magát a munkát is megtekinthették. A faárúgyárbán készülő igen izléses keményfabútorok láttára sokan mondták, hogy nagy mulasztás az, hogy az Ecclesia-vállalat nem ismertette bútorait a gazdaközönség körében, mert bizonyára közvetlenül az Ecclesiától vásároltak volna és így a kítőző szobaberendezéseket vagy akár az egyes székeket és asztalokat olcsóbban kaphatták volna meg. Főleg a topolya- és kőrisbetűti hálósobák kellettek föltűnést, továbbá az összecukható székek és asztalok. Az Ecclesia a gazdaközönségnek gyári áron bocsátja rendelkezésre bútorgyártmányait és egyszerű levelezőlap megkeresésre díjtalanul küld képes árajánlatot.

OLVASÓINKHOZ!

November 1-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szíven viseli a kiscgazda-, földműves- és kisiparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a **«Vasárnap»**-ra. A **«Vasárnap»** legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

A **«Vasárnap»** a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DIJAK :

negyedévre	16.000 K
félévre	31.000 K
egész évre	62.000 K

A **«Vasárnap»** kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.

Fölkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése október 31-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lap felhasználásával megújítsák szíveskedjenek, nehogy a lap küldésében fönnakadás álljon be.

Már megjelent a Vasárnap 1926 évre szóló naptára, több-színnyomatú, művészi borítékban, gazdag tartalommal, a szöveg között színes képekkel díszítve. Mindenki, aki egy évre előfizet a Vasárnapra, karácsonyi ajándékuul ingyen és bérmentesen kapja.

A kirabolt pénztárost börtönözték be. A máramaroszigeti városi pénztárt néhány hónappal ezelőtt kirabolták. A nyomozás során *Fornwald János*, a városi pénztáros azt vallotta, hogy éjszaka az utcán három rabló megtámadta és revolverral kényszerítette a kasszakulcsok átadására. A rendőrség a pénztáros előadásait kieszelt mesének tartotta és a rablás elkövetésével *Fornwaldot* gyanúsították. *Fornwald* a bíróság előtt is ugyanúgy védekezett. A máramarosi törvényszék sem adott hitelt szavának és három és fél évi börtönrre ítélte. Büntetését a nagyváradi tábla két és fél évre szállította le. Az ügyben most szenzációs fordulat történt. A máramaroszigeti elmeógyógyintézetben *Alexandrin Konstantin*escu, egy magasrangú tiszt züllött fia, akit a morfium a bűn útjára vitt, a vizsgálobíró előtt bevallotta, hogy ő volt az, aki annak idején két cinkosával *Fornwaldot* megtámadta. tőle a kasszakulcsot elvette és a városi pénztárt kirabolta. A pénztáros tehát hamarosan szabadlábra kerül.

Ahol a csontokat szétdobálják.

Görögország fővárosában, Athénben, a temető oly kicsiny, hogy a hantokat minden két évben felássák és a csontokat deszkaladákban helyezik el. A ladák természetesen hamarosan szétföredeznek és a csontok szanaszét hevernek.

AHOL A PACSIRTA DALOL

REGÉNY — IRTA MÓRICZ PÁL

(5. közlemény.)

Évek hosszú küzdelmei, megfontolatlanágai emésztették föl az ősi vagyont. Hirtelendy egyrészt mindenféle vállalatokba kapdosott s miattok elhanyagolta a földben való birtokait. Az érzékeny föld megbosszulta magát. Más gazdát keresett. Épen gazdag búzakalászkok árnyékolták a földet, amikor bekövetkezett a vagyonbukás.

Hirtelendy Tamás így élte át ezt az utolsó aratást. A suhogó kalászkokra tekintve, azt hitte — szíve szakad meg értük. Ámde, a szív nem szakad olyan könnyen. Mindössze megöszült, megtört az életerős, a világi élethez nagybizodalmu ember.

Nagy romlására szolgált az is, hogy a hitellel sem élt okosan. Ez, meg a váltókezeség, sok magyar birtokost pusztított már el... A hitel, mint a pók, selymeshálójával körülszövi a gondtalan, szabad birtokos urat. A hitel selymeshálója eleinte nem szorít. A hitel szerényesége, önzetlen támogatása eleinte példátlan. Marka, tárcája állandóan nyitva. Mihamar véget ér ám a vidám «legyes» tánc. Hirtelen, váratlanul összeszorul a hitel marka. Egyszerre visszakövetel mindent. Az egykor gondtalan földbirtokost megfogja a selyemháló. És a hitel, mint a vámpír, reáveti magát a szármalmas áldozatra. Kiszipolyozza szíve véréit. Magához ragadja vagyonát, a telkeit, a termőföldjét. Mindent, mihez a magyar birtokosnak multja, jelenje, jövője, az egész léte fűződik.

A meggondolatlan váltókezeség is sok telekkönyvi lapot változtat meg. Okozója, hogy a század évek óta becsültes hangzású nevek helyére idegen, ismeretlen nevek írónak. Gyakorta oly emberek nevei, akiket édes, nemes kötelesség nem fűz ehhez a földhöz, akik e szent földet legföljebb csak mint értékárnyat, hasznosítható tulajdönt itélik és becsülik. Az öreg nyárfát levágatják, a vándor oláhigány teknőt iszkából belőle. A halom betölti a mocsarastóállást, tehát kubikos talicskára vele!... Ezek így gondolkoznak. Holott az öreg nyárfát még valami ősapa ültette, holott az öreg halomról regélték, hogy régi magyar vitézek nyugosznak alatta, akik ezt a földet vitézül oltalmazták a száguldo ellenségek ellen... Mindegy! Csak talicskára a halommal. A hagyomány, a multak megbecsülése, a föld gondos, szerető istápolása semmi. Szántsátok föl a virágos mezőt is. Irtsatok ki, pusztítsatok ki mindent, mint a rablók. Csak a haszon legyen minél nagyobb!... Ezek így gondolkoznak.

Hirtelendy Tamás nem így gondolkozott. Ha jó komái, jó cimborái megkérték, már szegényből sem tagadta meg a váltók aláírását. Hisz oly jó-komák, oly jó-pajtások, oly jó-sógorok voltak ezek mindnyájan. Tamás napján, vagy a tanyai vadászatokra mindig sereggestül köszöntöttek be. Hát a neve aláírását, hogy is tagadhatta volna meg tőlük? Azután ugyan keresvesen tapasztalta, hogy a tollszár kis acélos hegyével is lehet sírt ásni; ámde későn jutott e tapasztalatra. Azt hitte — szíve szakad meg, amikor látta, hogy szép, nemes lovai immáron más kocsiájában táncolnak... És mikor földjén a kalászos táblák között utoljára sétált el, azt a zizegő, mélabús hangot sem felejté el soha, amelyet az aratók fényes acélkaszája suhogott fülébe. Mintha csak szívet metszenne volna kettédet minden kaszacsapás. Az ősi föld természetét már másnak aratták le. Az ősi föld barázdái közül ezután, ősz beálltával, más riogatja ki a vörös nyulakat. Más gazda fordígtatja itt a buja televénybe az ekéket is.

Hirtelendy, amikor így földjét elveszítette,

akkor érezte, hogy mindent veszített. Hiszen a magyarnak, a magyar birtokosnak mindene a föld. Ehhez kapcsolódik a léte, az önállósága, függetlensége. Hát miért bánnak mégis oly könnyelműen, oly kegyetlenül véle?... Ez a föld teljes szeretetet, ódaadó munkát érdemel.

Szegény Hirtelendy! A házi békéje is örökre megfensedett. Felesége, a kevély asszony, mindig két marokkal dobálta üres hiúságokra a pénzt, midőn pedig a föld elfogyott, férjét okolta ez az asszony is. Az asszony a híres Beszgyány-familiából származott. Ez a «familia» igen elterjedt Mezősön. Minden időben oly szaporák voltak, hogy a választásokkor mindig külön zászlóalatti nagy csapatot képeztek ezek a fokesos «armálisták». Úgy lehet — ezért is nevezik őket még manapság is Beszgyány-hadaknak?

A szikár Beszgyány Lidi ebből a családból származott. Szívbeli fölfuvalkodottsága nem ismert határt. Önző és kevély volt, amellett, ha érdeke kívánta, alázkodott. Pazarló a pompában, de a cselédséggel, a szegénységgel szemben zsugori. Bárha két rakott szekéren elfért, ami jószágot, a kevély Lidi asszony, a gazdag Hirtelendy házhoz vitt, mégis mindig azzal hetvenkedett:

— Mi Beszgyányok így! Mi Beszgyányok úgy!...

Pedig a Beszgyány-had sohasem tartozott a négylovas familiák közé. Ámde, mivel számosan hozdották ezt a nevet és a sok apró atyafi egy-egy ravaszabb, tanultabb Beszgyány vezetése alatt mindenkor együtt tartott, mindig került közülök valaki a «városhoz», a «vármegyéhez», az «egyházhoz» befolyásosabb hivatalnoki rangban. De, közülök nem is egyet emlegettek a nép zsarolói között.

Szerencse, hogy a lány, az említett Hirtelendy Erzse, inkább apja fajta volt. És az anyai kényeztetés ellenére is inkább házias, igénytelen leányka maradt s idővel méltó gazdasszony lehetett bármely mezősi nemesi házban. Amikor a Hirtelendy-vagyon elpusztult — mert csak némi roncokat menthettek meg — Ormós Miklós teljesen elmaradt a háztól. Bárha Ormósnak sem volt közömbös a leány, ő a Hirtelendy-vagyonra, a gazdag búzatermő földekre is számított. Odafordult tehát, ahol a vagyonot biztosították, ezért is vendégeskedett most oly sűrűn Dalmyéknál. A mezősiek átaljában véve helyeselték eljárását.

Nos! És nemsokára arról beszélt az egész Mezős, hogy Ormós Miklós megkérte a gazdag Dalmy lányt... Ezt a kézfogót is szerelem nélkül kötötték. Miklós szívét leginkább a nagy Dalmy-vagyon, a föld fűszeres párája ittasította meg. A lányt pedig apja erőszakolta a frigykötésre, amely ellen más érve nem volt a kis Katának, minthogy nem szereti, gyűlöli a napbarnított arcú parlagi kérést. Ez az ellenvetés nagyon «regényesen» hangzott az öreg Dalmy úr előtt. Ókegyelme Miklóst örömezt fogadta. Ősmerte a vagyonát. Ősmerte, hogy a fiatal ember kitünően műveli a szeretett földet.

— Hallgass! — csitította leányát keményen. — Nem szereted?! Hát majd megszereted idővel. Azután meg voltaképen mi is az szerelem?... Persze!... Az a sok irka-firka megzavarta a fejedet. Gondoltam is, hogy így végződik a sok nevelődsi... Lányom, hát öreg napjaimat így keseríted el?...

Az öreg úr, a «sok nevelődsit» illetőleg, alighanem helyes irányban tapogatózott; hanem a szerelemre vonatkozólag minden bizonytalán tévedett...

REJTVÉNYEK

1. Betűrejtvény.

150 q express

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényről.)

2. Számrejtvény.

8, 9, 11 Feje az egész családnak
11, 3, 38 Kedvelt leánynev
7, 2, 34 Kis hölgyecskék másik neve
5, 6 Minden dolog eredete
10, 8, 3, 5 Férfi név a tót vidéken
1, 11, 6, 5 Másoknál él békességben
1—11 Leányoknak jóbarátja
Ki-ki örömmel forgassa.

(Beküldte ifjú Péter János Alsónyékről.)

3. Póllórejtvény.

—zúr,	—elek,	—ince,
—úg,	—áros,	—ező,
—rok,	—szony,	—resz,
—aza,	—alom,	—avas,
—agy,	—lló,	—rasz.
—züst,	—evente,	

(Beküldte Szöllösy Ferenc Medgyespusztáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 46-ik számunkban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésze érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 40-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betűrejtvény: **Folyó hó.**
2. Számrejtvény: **Káka tövén költ a ruca.**

Megfejtették: Huszár István, ifj. László Ferenc, Süveges József, ifj. Dániel Pál, Fábián Etus, Boros József, Kolat Sándor, Jeney Sándor, két éves előfizető, ifj. Borics László, ifj. Varga Lajos, ifj. Kálmán Ferenc, ifj. Varga Lajos, Panov Margit, Koczándi Imre, Hamza Rózi, ifj. Mészáros József.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Dániel Pál (Mogyorósbánya), Boros József (Nemesdéd), ifj. Varga Lajos (Moson-darnó), Koczándi Imre (Püspökszenterzsébet), ifj. Mészáros József (Püski).

A 41-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Huncutok az urak...

Két falusi cigány megáll Pesten Arany János szobra előtt, jól megnézik s aztán az egyik fejcsóvála mondja:
— Né, ráírják, hogy arany, aztán ehó-e, hogy megfogta a rozsdát!

(Beküldte Valyó Mariska Kondorosról.)

A javíthatatlan.

— Barátom, képzeld, a feleségem megtiltotta, hogy a korcsmaajtót többször átlépjem.
— Na és mit csinálsz? Többé nem iszol?
— Dehogly! Az ablakon fogok ezután bejárni!

(Beküldte Dobi Erzsébet Sarkadról.)

Amikor özvegyek kelnek egybe.

Pap: Szereti-e ezt a tisztességes személyt?
Vőlegény: Tessék?
Menyasszony (közbevág): Azt kérdi a tisztelendő úr, hogy szeret-e maga engem?

Vőlegény: Arról itt szó sincs.

(Beküldte Horváth István Nagykátáról.)

Táncoló mezőkövesdi legények.

Hasonlót hasonlóval.

Egy udvarból kirohanó kutya alaposan beleharap a faluzó, batyusórmény lábikrájába, mire ez szegesbotjával csúnyául oldalba szúrta a kutyát. A zajra előkerült a kutya gazdája is és pirongatni kezdte az örményt, hogy a botnak miért nem a másik, kevésbé veszedelmes végével ütött a kutyára, az is megfelelt volna.

— Bizonynal úgy cselekvék vala — mentegézőik az örmény — ha a kutya is a farkával akar vala engem megharapni.

(Beküldte Tóth Lajos Becskéről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Budapesti árak 1925 október 18-án.

Liszt- és őrléménypiac. Dupla 0-ás 5800, 0-ás 5600, 2-es 5200, 6-os 4000—4200, takarmányliszt 2000—2200, korpa 1700, 1-es rozsliszt 4000, 75%-os egységes rozsliszt 3400 K kilogrammonként szákkal együtt.

Takarmányvásár. Rétszéna I. rendű 6 120.000—125.000, II. rendű 6 90.000—115.000, III. rendű csomagolásra 65.000—80.000, muharszéna 113.000—140.000, lucernaszéna 130.000—180.000, tengeri, szemes 200.000—210.000, takarmányrépa 42.000—45.000, alomszalma 70.000—80.000, zsupszalma 100.000 métermázánként, zsupszalma 1 kéve 4000—5000 K.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilogrammonként, minőség szerint. Bab, fehér 280—300, bab tarka 200—220, borsó, Viktória 320—350, borsó, expressz 450—500, baltacim 600—650, bükköny, tavaszi 250—270, bükköny, szösös 600—650, cirokmag 160—180, koriander 320—340, csillagfűrt 210—230, kendermag 360—400, köles 240—260, lenmag 620—650, lencse, prima 500—700 ezer K-ban értendő. Lőhere minőség és arankatartalom szerint 2-100—2-500, lucerna minőség és arankatartalom szerint 2-000—2-400, mák 1-550—1-650 millió K-ban értendő. Muharmag 150—170, mustár 850—950, napraforgó, fehér 280—300, tatárka 360—380, tökmag 540—560 ezer K-ban értendő.

Tenyészállatok és jármosókrök. I. rendű belföldi jármosókrök 13.000—14.500, I. rendű tarka jármosókrök 12.000—13.000, friss fejőstehén 12.500—16.000 1½ éves üszök 13.000—16.000, 1½ éves tinók 12.000—14.000 K. kilogrammonként élő súlyban.

Szűrőmarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós: I. rendű 19.000—20.000, kivételesen 21.000, II. rendű 17.000—18.000 K kilogrammonként élő súlyban.

Juhvásár. Kiverő és anyajuh 6000—8050, kivételesen 10.000 K-ig kilogrammonként élő súlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: háttas, csikó 600.000—1.200.000, könnyebb kocsiló 740.000—10.000.000, igás kocsiló, nehéz 5.500.000—12.000.000, könnyű 3.500—6.700.000, samár 600.000—1.500.000, őszvér 600.000—1.500.000, alárendelt minőségű lovak 200.000—4.300.000, vágólovak 300.000—2.000.000 K.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 4500—5200, tejszínhab literje 45.000—55.000, tejfel literje 20.000—30.000, vaj kilogrammja 60.000—72.000, nagyban 48.000—52.000, tehéntúró kilogrammja 10.000—18.000, juhtúró kilogrammja 30.000—40.000, ementáli sajt kilogrammja kicsinyben 60.000—80.000, nagyban 40.000—44.000, grói sajt kilogrammja kicsinyben 60.000—70.000, trappista sajt kilogrammja kicsinyben 30.000—54.000, nagyban 82.000—32.000 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa kilogrammja 2000—6000, petrezselyem kilogrammja 2500—5000, zeller kilogrammja 2800—4200, kalarabé kilogrammja 1000—4000, vörshagyma kilogrammja 1300—2400, fokhagyma kilogrammja 12.000—26.000, cékla kilogrammja 2000—5000, fejekáposzta kilogrammja 0-8—2000, kelkáposzta kilogrammja 1500—6000, kelbimbó 16.000—20.000, vöröskáposzta 2000—6000, fejjesaláta darabja 0-8—2000, rózsaburgonya kicsinyben kilogrammonként 1000—1500, nagyban q-ként 90.000—100.000, sárga burgonya kicsinyben kilogrammonként 700—1200, nagyban q-ként 70.000—80.000, fehér burgonya kicsinyben kilogrammonként 700—1200, nagyban q-ként 60.000—70.000, uborka kicsinyben kilogrammja 12.000—14.000, paradicsom kilogrammonként 4000—8000, zöldpaprika kilogrammja 4000—8000, tök kilogrammja 1500—3000, zöldborsó kilogrammja 12.000—20.000, zöldbab kilogrammja 7000—12.000, karfiol kilogrammja 12.000—22.000, torma kilogrammja 12.000—32.000, sóska kilogrammja 3000—6000, spenót kilogrammja 3000—6000, champiombomba kilogrammja 35.000—120.000, alma kilogrammja 3000—16.000, birsalma kilogrammja 3000—12.000, körte kilogrammja 4000—28.000, szilva kilogrammja 6000—10.000, őszibarack kilogrammja 6000—40.000, szőlő kilogrammja 4000—14.000, nagyban q-ként 30.000—70.000, dió kilogrammja 6000—16.000, gcsztenye kilogrammja 6000—14.000 K.

Gyógynövénypiac. Szegfűvirág 25—30.000, maszlagelevél 6000, csalánlevél 3500, mustármag 8—8500, koriander 3—3500, ánizsmag 10—11.000, édes komény 11 ezer K kilogrammonként.

Borpiac. A szüret mindenütt folyik. A szép időjárás folytán a minőségek javulnak, különösen ott, ahol nem bősé a termés. Utolsó napokban sok helyen fagy volt, amely a szőlők további fejlődését akadályozza és a mennyiséget befojyásolja. Musteladások nem igen történtek, főleg kisebb vevők helybeli spekulánsok, vendéglősök stb. vásárolnak mustot 2500—3500 koronáig. A termésnek legnagyobb részét majdnem az összes termelők bepecézik.

Gyapjúpiac. Az irányzat megszilárdult, ami főként a külföldi piacok barátságosabb hangulatára vezethető vissza. A prima uradalmi áru Budapesten 33.500, vidéki állomáson 33.000 koronáért kelt el, az elsőrendű fekete földi kommerszáruért 31.000 koronás árat lehetett elérni. Báránnyapjúért 22—26.000, finom báránnyapjúért 25—28.000 koronát fizettek minőség szerint.

Baromfi és tojás. Csirke kilogrammja 18.000—30.000, tyúk kilogrammja 40.000—65.000, hizott ruca kilogrammja 25.000—32.000, pulyka darabja 50.000—90.000, libamáj kilogrammja 60.000—100.000, lúdzsír kilogrammja 38.000—45.000, tojás darabja 1800—2300 K.

Halpiac. Ponty kicsinyben elsőrendű 40.000—50.000, nagyban 30.000—34.000, másodrendű 30.000—40.000— nagyban 23.000—29.000 K kilogrammonként.

Vadpiac. Őz egészben, nagyban 35.000 K kilogrammonként, nyúl bőrbén darabja 40.000—80.000, fácán darabja 60.000—80.000, fogoly darabja 25.000—35.000 K.

Mézpiac. Kicsinybeni árusításnál a vásárcsarnokban 18—26.000, a nyílt piacon 22—28.000 korona kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi október hó 20-án. 1 angol font 346.500 K, 1 dollár 71.865 K, 1 francia frank 3190 K, 1 szerb dinár 1269 K, 1 román lei 346 K, 1 olasz lira 2862 K, 1 cseh korona 2123 K, 1 osztrák shilling 10.076 K. — **Arany- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 294.000 K, ezüst koronás 6600 K, ezüst forintos 17.000 K, ezüst ötkoronás 34.000 K.

Főszerkesztő: Meskő Pál. Felelős szerkesztő: Perliaky György.
Főmunkatárs: Buday Barna. Felelős kiadó: Bak Imre.

**Ügyeljen
bevásárlásainál**

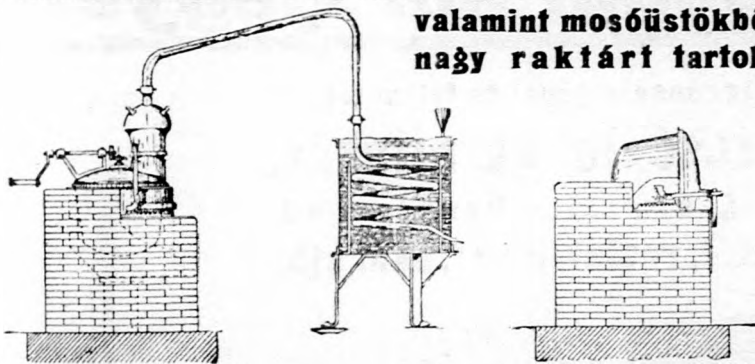

védjegyünkrel

*Ami a tudásban az ABC,
Ez a konyhában
a FRANCK-kávé.*

D. 177 O. 25 L. — V. 1.

**Pálinkafőző- és finomító-üstökből
valamint mosóüstökből
nagy raktártartók.**

Kérjen árajánlatot.

Szabadalom bejelentve.

Nyugattítól B-kocsival.

Egyszerű és duplafalú falazásból buktatható pálinkafőző-készülékek.
MÁTHÉ ANDRÁS vörösrézárúgyár, UJPEST, Gróf Károlyi-u. 11.

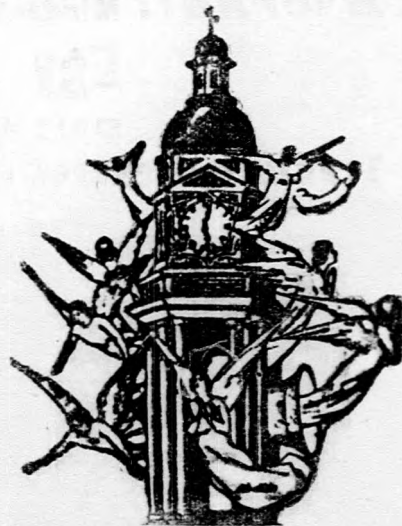
Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműáruosztályánál.

Legjobban az jár, aki a
„VASÁRNAP“-ban hirdet.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással legyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a
HARANGMŰVEK R.-T.

„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA
Közp. iroda: Budapest, VI., Tüzér-u. 13-17.

Ültessen gyümölcsfát!

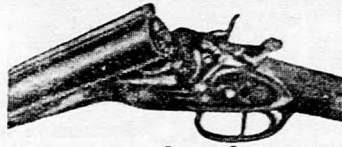
Ne feledjük azonban, hogy hasznot csak fajtanemes gyümölcsös hoz.

A legszebb, legnemesebb fajtájú gyümölcsfacsemeték, magastörzsű és bokorzosák, díszfák, díszcserjék, akác- és gleditschia csemeték stb. bármilyen mennyiségben

Unghváry József faiskolájában Cegléd kaphatók!

Kérjen árjegyzéket!

Budapesti iroda:
VI., Andrassy-út 56. sz.
Telefon: 162-72.

MRAVKÓ JÓZSEF

UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9.

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — ÉLAD: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket. — Legjobb minőségű mindenféle golyós, sörétes töltények, löszerek.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetezeteiben szeresheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanaváz. Szabókéllékek, kész fehérneműk és felsőruhák, úgyszintén mindenféle rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárak.

Dr. Héray Andor

«Orsz. Földbirtokrendező Biróság» által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.
Budapest, IX., Rákóczi-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Szakorosi-rendelő vér- és nemibetegék részére. Ez űst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

HÁLÓSZOBA, ebédlő-, uriszobakonyha- és szalonbutor le o c ö b b a n
RUBIN, BUDAPEST, WESSELÉNYI-U. 47.

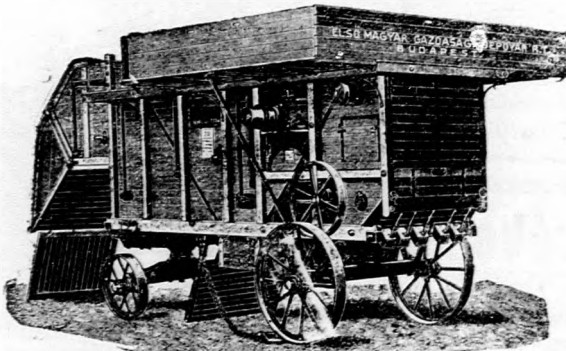
Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakó és kéveköto aratógépek, lógerelyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szereshetők be legújanyosabban.

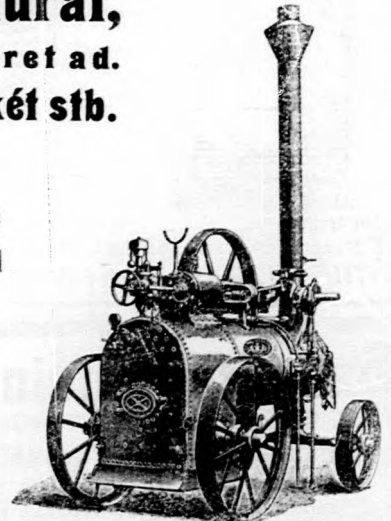
Ne mulassza el az alkalmat megalapozni a szerencséséjét és vegyen Mezőgazdasági sorsjegyet!

Nyerhet: Mindenféle gazdasági gépet és felszerelést,
Egy gőzcséplő garniturát,
mely egy egész életre kenyeret ad.
Traktort, szekeret, darálót, rostát, prést, ekét stb.

A FALU SZÖVETSÉG SORSJÁTÉKA SZERENCSET HOZ!

Kapható minden községben.

Szabadon választhat nyereménytárgyat!